

PRŮLOM OBRANY

Redakčně upravený a zkrácený obsah článku plukovníka N. K. Šiškina, doktora vojenských věd, profesora, uveřejněný v sovětském časopise „Vojennaja mysl“ č. 3/1986.

Bojové zkušenosti svědčí o tom, že průlom připravené obrany nepříteli, zvláště její taktické hloubky, kde je soustředěna značná část všech sil a prostředků, je důležitou součástí útoku a předpokládá v podstatě postupný průběh bojové činnosti.

Ve třicátých letech rozpracovala sovětská vojenská věda odpovídající zásady a doporučení v rámci teorie hluboké operace (boje). Úkol průlomu nepřátelské obrany se podařilo sovětským vojskům nejefektivněji plnit v letech Velké vlastenecké války, a to organizací dělostřeleckého a leteckého útoku a vytvořením silných úderných uskupení stížeckých svazků na úsecích průlomu. Ta měla hlubokou sestavu, byla posílena a podporována značným počtem dělostřelectva, tanků a letectva. V průběhu bojové činnosti byly postupně zasazovány druhé sledy pluků, divizí, sborů, někdy i armádní rychlé skupiny k narůstání úsilí prvního sledu, postupovaly do hloubky obrany, rozšiřovaly průlom a vytvářely tak podmínky k rozvíjení taktického úspěchu v operacích.

V poválečné době, ve spojitosti s hromadným zavedením nových zbraní a bojo-

vé techniky k vojskům a zdokonalováním dalších prostředků ozbrojeného zápasu, nabyl problém průlomu obrany na pronikavém charakteru. Je to způsobeno tím, že došlo ke značnému zvýšení možností nepříteli k vytvoření pevné obrany. Podstatně se zvýšily: její hloubka, protitanková pevnost, schopnost palbou ničit všechny prvky operační sestavy útočníka, aktivnost vojsk v obraně. To vše umožňuje obránci s využitím rychlého manévru a hlubokého palebného působení měnit počáteční nepříznivý poměr sil a prostředků na směrech hlavních úderů útočníka, vyrovnávat jej a tak vytvářet podmínky k dosažení cílů obrany.

Zvláště začaly narůstat možnosti obrany po zavedení vysoce přesných zbraní do armád bloku NATO. Na základě toho byly rozpracovány koncepce: americká — kombinovaná vzdušná a pozemní operace (sražení), armád NATO — boj s druhými sledy. V tomto směru jde o hromadné použití soudobých zbraní, prostředků minování na dálku k ničení jak prvních, tak i druhých sledů útočníka, o způsobení jim velkých ztrát a dezorganizaci velení. Kromě toho velení

NATO předpokládá s využitím vysoce efektivních protitankových prostředků, jejichž hustota může dosahovat 25–30 jednotek na 1 km fronty, podstatně snížit údernou sílu útočnicka.

K prolomení obrany v těchto podmínkách je nezbytné v první řadě směřat a dovedně soustředovat na úseku průlomu dostatečné množství palebných prostředků bez jejich nebezpečného přehustění, zabezpečovat spolehlivé palebné ničení dalekonosných zbraní nepřítele, zničení velkého počtu protitankových prostředků, zvláště PTRK, jak na úseku průlomu, tak i na jeho bocích, dále izolovat prostor bojové činnosti od přísunu čerstvých sil z druhých směrů a z hloubky obrany. Nejdůležitější význam bude mít včasné rozšíření úseku průlomu a rychlé narůstání úsilí vojsk s cílem předejít nepřítele ve využívání pevné obrany na mezilehlých čarách.

Průlom taktické obrany v letech minulé války tkvěl ve vytvoření trhliny v bojových sestavách divizí prvního sledu nepřítele počátku do hloubky okolo 4–6 km, na konci války do 8–12 km. Bylo toho dosaženo ničením nepřítele všemi druhy zbraní a rozhodným útokem vševojskových svazků. Šířka úseku průlomu střelecké divize činila 2–2,5 km. Tam byly vytvářeny odpovídající hustoty sil a prostředků. Počínaje rokem 1943 se neustále zvyšovaly a v mnohých operacích dosahovaly až 250–300 děl a minometů, 20–30 i více tanků a SHD na 1 km průlomu. V důsledku toho bylo dosaženo rozhodující převahy nad nepřítelem. Ve třetím období války např. na směr hlavního úderu dosahovala 6–10:1 v dělostřelectvu, 4–5:1 v tancích a 3–5:1 v pěchotě.

Podobné soustředění velkého množství zbraní a bojové techniky na úzkém úseku průlomu v současné době může vést k nadměrnému zvýšení hustot bojových sestav, omezení jejich manévru a k hromadným ztrátám způsobeným vysoce přesnými zbraněmi a jinými palebnými prostředky. Přesto však princip hromadění sil a prostředků k dosažení úspěchu při průlomu obrany neztrácí na svém významu ani v současné době. Ovšem jeho realizaci je nutné hledat ve způsobech soustředění palebných úderů hlavně manévrem dráhami letu, palebnými prostředky a rozmísťováním palebných postav raketových vojsk a dělostřelectva v širším pásmu a za hranicí úseku průlomu. Taková možnost je zcela reálná ve spojitosti s rostoucí délkou střelby raketových vojsk a dělostřelectva. Hustota palby může být rovněž zvětšena širším použitím letectva k plnění úkolů palebného ničení

nepřítele v hranicích taktického pásma obrany.

K dosažení úspěchu je velmi důležité, s využitím výsledků spolehlivého palebného ničení nepřítele, vést silný počáteční úder, rozhodným způsobem rozvíjet útok do hloubky, rychle rozlehnout bránící se vojska a ničit je po částech.

Nový přístup vyžaduje i hromadění úderných sil (motostřeleckých a tankových jednotek). Ve výchozích prostorech mohou být rozmístěny rozptýleně a po zahájení palebné přípravy uskutečnit prapory prvního sledu rozhodný manévr k úseku průlomu tak, aby mohutným úderem prolomily obranu nepřítele a rozvíjely v hloubce manévrovou bojovou činnost v širším pásmu.

Vševojskového boje se zúčastní v těsné součinnosti síly a prostředky různých druhů vojsk. Proto ke zvýšení úderné síly a dosažení ještě větší palebné síly bojové sestavy je zapotřebí, aby v ní byly v jeden celek spojeny tanky, BVP (OTR), bojová vozidla PTRK, samohybné dělostřelectvo, protiletadlové komplety na obrněném základě a další bojové prostředky. V současné době např. útočící prapory mechanizované divize (USA) na úseku průlomu jsou schopny vytvářet hustotu asi 40–50 tanků a BVP na 1 km fronty a jejich úder již v hloubce prvního postavení mohou rozvíjet jednotky, potom i útvary druhého sledu.

Zvlášť důležitý význam při průlomu obrany má nejen počáteční úder, ale i nepřetržitý jeho narůstání v dalším, při rozvíjení útoku. Konkrétní řešení této otázky závisí v mnoha směrech na sestavě vojsk a obraně, na způsobech využití jeho slabých míst, množství sil a prostředků u útočících, charakteru jejich palebné podpory. Tak při včasné zjištění mezer mezi jednotkami a útvary prvního sledu v bojové sestavě nepřítele, kromě toho i neobsazených úseků postavení v hloubce, je možné v průběhu průlomu směřat tam usměrnit část vlastních sil tak, aby se rychle vklínily do rozmístění bránících se vojsk a vedly úder do boku a týlu.

Je zřejmé, že úspěch takové činnosti je možný, podaří-li se zmařit manévr zálohami nepřítele (silami a prostředky z druhých úseků) účinnými palebnými úderými dělostřelectva a letectva, aktivní činnost vzdušných výsadků atd.

Polebná síla soudobých vševojskových učenění vzrostla použitím taktického a vojskového letectva, jejich účinnou podporou raketovým vojskem a dělostřelectvem. V současné době, podle názoru zahranič-

ních odborníků, začíná být stále reálnější nový prvek bojové sestavy — vzdušný sled (vojskové letectvo, aeromobilní vojska a výsadky různého určení), což podmiňuje vzdušný a pozemní charakter vedení bojové činnosti. V armádě USA vytváří základ koncepce kombinované vzdušné a pozemní operace (sražení), která předpokládá sladení silných úderů tanků a motorizované pěchoty prvních sledů a jejich manévrové činnosti s hlubokými palebnými údery raketového vojska, dělostřelectva, taktického a vojskového letectva, vzdušných výsadků a aeromobilních útvarů (jednotek).

Velký význam pro úspěšnou činnost vojsk má volba úseku průlomu. Podle zkušeností z minulé války je k tomu účelné využívat styky a mezery v bojových sestavách obránce, úseky s menším množstvím zátarasů a opevnění, slabě organizovaným systémem palby, zvláště protitankové, neorganizovanou součinností, v blízkosti nejsou zálohy atp. Při tom terén musí zabezpečovat možnost hromadného použití různé bojové techniky a utajení přípravy k útoku. Vhodnými místy jsou rovněž úseky zaujaté méně pevnými jednotkami a útvary, demoralizovanými v předchozích bojích nebo uváděnými do pořádku, či se slabým bojovým výcvikem. Hledání takových míst je jedním z důležitých úkolů velitelů a štábů. V této činnosti nesmí existovat šablona. V minulé válce bylo nemálo příkladů, kdy k dosažení překvapení byl veden hlavní úder v terénu, který nebyl zcela vhodný pro činnost vojsk, zvláště tanků.

Mnohé závisí i na správném určení šířky úseku průlomu. Přitom je nutné počítat především s možnostmi vojsk k vedení požadovaného stupně palebného ničení a vytvoření výhodné převahy nad nepřítelem. Přitom je důležité zabezpečit spolehlivé ničení raketových útvarů, raketometů, dělostřelectva, zvláště toho, které používá řízené granáty, PTRK a tanků nepřítelů jak na úseku průlomu, tak i na jeho bocích.

Bojová praxe ukázala, že jednou z důležitých podmínek úspěšného průlomu obrany bylo dosažení překvapení. V současné době v podmínkách mnohokrát větší efektivnosti průzkumu, palebné síly a dalekého dostředu prostředků ničení, kromě toho i vysoké mobilnosti vojsk nabývá překvapení ještě na větším významu. Dále se rozvíjely způsoby jeho dosažení. Současně s využíváním přírodních výhodných podmínek ke skrytému přístupu a rozvinutí jednotek a útvarů, omezené viditelnosti a noční doby k útoku se používají ve stále širší míře: aerosoly, krátkodobé, ale silné palebné ničení nepřítele, rychlé soustře-

dění sil a prostředků k úseku průlomu bezprostředně k začátku útoku, překvapivé a hromadné umlčení radioelektronických prostředků, palebné působení z velkých vzdáleností s předstihem.

Jednou z hlavních podmínek úspěšného plnění úkolu průlomu obrany je **organizace boje v terénu.** V letech minulé války byla věnována této otázce velká pozornost na všech stupních velení.

V současných podmínkách se stala ještě mnohem aktuálnější. Je to podmíněno značným zvětšením množství sil a prostředků, které se zúčastňují soudobého vševojskového boje a vyžadují přesné sladení jejich činnosti současně ve všech prostorových sférách. Kromě toho tendence dalšího zvyšování přesnosti palebného ničení nepřítelů vyžaduje nutnost podrobnějšího studia systému jeho palby a přesného sladení používání vlastních sil a prostředků. K zabezpečení cílevědomé práce v terénu, v letech Velké vlastenecké války štáb svazku obyčejně rozpracovával podrobný plán. V něm byly určovány: složení pracovních skupin, osy přesunu a stanoviště, na nich řešené otázky a vymezený čas. Bylo plánováno kdy, s jakým cílem a s kterými funkcionalitami jiných útvarů a svazků setká se velitel s důstojníky štábu. Při organizaci práce v terénu dnes je velmi důležité podstatně zkracovat dobu pobytu účastníků rekonstrukce na stanovištích a mnohem více pozornosti věnovat utajení jeho konání. Proto je účelné do pracovní skupiny začleňovat nezbytný počet osob a je-li možnost, vykonávat veškerou práci na místech velení předních útvarů: zpočátku na směru hlavního úderu, potom na jiných úsecích.

Práci v terénu je účelné zahájit topografickou a taktickou orientací pro podřízení, určit a ukázat jim hlavní orientační body (někdy je účelné některým terénním předmětům určit pojmenování), upřesnit dříve přijaté rozhodnutí (na mapě), rozhraní, čáru přechodu do útoku a jeho směr, ničené objekty (palebné úkoly), stanovit zásady překonávání zátarasů, ovládnutí operních bodů na předním okraji a v bližší hloubce (v rámci viditelnosti), sladit otázky součinnosti na pozorovaném úseku terénu. Potom podřízení velitelé samostatně upřesňují způsob splnění bojových úkolů na svých směrech.

Zkušenosti z bojové činnosti na Blízkém východě přesvědčivě ukazují, že nedocenění důležitosti práce v terénu hrozí těžkými následky. To mělo za následek vyřazení tanků na vlastních minových polích, neorganizovaný přechod do útoku a další negativní jevy.

V podmínkách značně rostoucí dynamičnosti bojové činnosti vojsk a náhlých změn situace nabývá na stále větším významu přesná organizace a nepřetržitě udržování součinnosti. Obvykle je organizována podle úkolů: při přesunu vojsk, rozvinutí a přechodu k útoku, plnění bližšího a dalších úkolů. Při sladování činnosti útvarů a jednotek v průběhu přesunu a rozvinutí je nutné věnovat pozornost rostoucímu dalekému působení a efektivnosti bojových prostředků nepřítele, předvídat včasné ničení těch, do jejichž pásma dosahu postupně vstupují jednotky při rozvinutí. V první řadě je nutné ničit raketové součásti a raketometné systémy, polní dělostřelectvo, které používá řízenou munici, PTRK a jiné protitankové prostředky, obrněné cíle. Současně s tím je nutné sladit úsilí raketového vojska a dělostřelectva s letcem k ničení živé síly a palebných prostředků v rotních (četových) opěrných bodech v době palebné přípravy a potom i palebné podpory zteče motostřeleckých a tankových jednotek.

Problém zvýšení spolehlivosti palebného ničení soudobé obrany se stále více zostruje ve spojitosti s velkým množstvím účinných protitankových prostředků a obrněných bojových vozidel, s rostoucím stupněm jejich úkrytí a v důsledku toho i odolnosti vojsk. V letech Velké vlastenecké války byl uskutečňován v rámci palebného ničení nepřítele dělostřelecký a letecký útok, jehož základní součástí byla dělostřelecká a letecká příprava útoku. Jejich trvání často dosahovalo 2—3 hodin. Přitom stupeň ničení činil 25 % při hustotách okolo 250 a více děl a minometů na 1 km úseku průlomu. Je charakteristické, že v průběhu války neustále narůstal podíl úderů letectva, stále na větším významu nabývalo podrobné sladění palby dělostřelectva a leteckých úderů, zvěštovala se hloubka jejich současného působení.

V poválečné době se dále rozvíjela tendence ke zvyšování spolehlivosti palebného ničení. Mělo to svůj odraz v podstatném růstu efektivnosti palebných prostředků. To mělo za následek zkrácení doby trvání působení na cíle v období palebné přípravy (do několika desítek minut), zvětšení jeho hloubky (do několika desítek kilometrů v taktickém měřítku), ničení nepřítele palbou a údery všech bojových prostředků různých druhů vojsk a letectva útočníka. Tak v souladu s názory zahraničních vojenských odborníků délka trvání palebné přípravy s využitím konvenčních prostředků ničení může být 40—50 minut.

Zkušenosti z lokálních válek ukázaly, že palebné údery, vedené různými prostředky,

musí být velmi těsně sladěny mezi sebou i s činností vojsk. Tak k plynulému přesunu vojsk k přechodu do útoku je zapotřebí dalekonosnými palebnými prostředky ničit dělostřelectvo, raketomety, vrtulníky v taktické hloubce obrany nepřítele a taktické letectvo a raketové útvary v operační hloubce.

Rozvinování útvarů a jednotek do předbojové a bojové sestavy při útoku z chodu se uskutečňuje zpravidla v období palebné přípravy. Účinnost ničení nepřítele v tomto období má rozhodující význam pro úspěch průlomu obrany. To je podmíněno v první řadě podstatně zvýšenou hustotou protitankových prostředků na všech postaveních, vysokým stupněm jejich ochrany a mobilnosti. Vysoká bojová efektivnost soudobých protitankových prostředků a tanků je nebezpečná i za nevelkého množství na kterémkoli úseku, zvláště jsou-li rozmístěny za odvrácenými svahy, stavbami a jinými úkryty.

Ke snížení ztrát vlastních vojsk je nezbytné včas zjistit a ničit protitankové prostředky, tanky a jiné obrněné cíle nepřítele již do vyjití útočících tanků a BVP do prostoru jejich dosahu.

V rámci komplexního přístupu k řešení daného problému je nutné pečlivě sladit ničení protitankových prostředků a obrněných cílů v průběhu palebné přípravy a palebné podpory útoku různými prostředky podle jejich možností a charakteru objektů působení, spojit ničení obrněných protitankových prostředků s palbou děl, PTRK a vrtulníků v blízké hloubce, bezprostředně před útočícími jednotkami i na bocích úseku průlomu.

Současně s tím na tanky a protitankové jednotky (s PTRK na obrněném základě), baterie raketometů, protitankové vrtulníkové jednotky rozmístěné v hloubce obrany je účelné vést údery letectvem a raketomety. V armádách států NATO ke zvýšení efektivnosti ničení obrněných objektů se doporučuje používat speciální vrtulníkové úderné skupiny, zabezpečované prostředky PVO a palbou dělostřelectva. Průzkumné vrtulníky skupiny vyhledávají cíle, a bitevní vrtulníky a bitevní letouny ničí zjištěné objekty. Současně dělostřelectvo umlčuje systém protivzdušné obrany druhé strany. Vlastní prostředky PVO brání skupinu proti úderům stíhacích letounů a vrtulníků nepřítele.

Při organizaci palebného ničení si uchovávají v mnoha směrech aktuálnost zkušenosti z minulých válek. Dělostřelecká příprava útoku mnohokrát začínala palebným

přepadem na cíle na předním okraji a v nejbližší hloubce. Potom pokračovalo období ničení a umlčování v délce trvání do 40—60 minut. Po skončení byla palba znovu vedena na cíle na předním okraji a v bližší hloubce obrany s maximálním úsilím ke konci posledního palebného přepadu. Aby nedošlo k šabloně, uspořádání dělostřelecké přípravy a délka jejího trvání se často měnily. V široké míře byly praktikovány klamné přenosy palby. V té době pěchota často imitovala přechod do útoku.

Zvláště velká pozornost byla věnována **volbě doby útoku**, vyloučení mezery mezi skončením dělostřelecké přípravy a začátkem podpory útoku.

Po přechodu do útoku zpravidla začínala dělostřelecká podpora. Byla vedena hlavně metodou postupného soustřeďování palby, od poloviny války i jednoduchým nebo dvojitým palebným valem. Za dvojitého palebného valu byla střelba vedena do hloubky 2—3 km na 5—7 hlavních a 10—12 mezilehlých čar. Ovšem jestliže taková metoda sama o sobě zabezpečovala úspěšný postup střeleckých jednotek a útvarů v průběhu útoku, pak jeho hloubka (3—4 km) již v té době byla nedostatečná k dokončení průlomu.

V soudobých podmínkách k postupu útočných jednotek bez přestávek je nutné zvětšit hloubku současného působení na nepřítele před jejich frontou. Dosáhnout toho je možné vedením úderu všemi palebnými prostředky, který zabezpečuje spolehlivé umlčení protitankových prostředků a živé síly nepřítele na potřebnou vzdálenost. Jak ukazují zkušenosti, největšího úspěchu může být dosaženo v případě, že útok byl zahájen s překvapením a současně na celém úseku průlomu.

Dosažení cíle útoku závisí i na **rozhodnosti činnosti tankových a motostřeleckých jednotek**, rychlosti využívání palebných úderů dělostřelectva, vrtulníků a letounů. V důsledku vysoké mobility záloh nepřítele má rozhodnost činnosti útočících jednotek zvláště důležitý význam pro rychlý průlom obrany a vyjití vojsk útočníka do hloubky. Je hlavním a rozhodujícím prostředkem proti jakýmkoli opatřením nepřítele, včetně proti všem jeho přeskupením jak z hloubky, tak i z jiných úseků fronty.

Je zřejmé, že největší tempo útoku je možné s využitím jednotné obrněné bojové sestavy, kdy motostřelecké jednotky útočí spolu s tanky bez sesednutí. Taková metoda útoku bude charakteristická při útoku na spěšně zaujatou a spolehlivě palbou

umlčenou obranu nebo při průlomu mezilehlých čar. Při útoku motostřeleckých jednotek v pěší sestavě budou tanky nuceny snižovat rychlost postupu, aby se neodtrhovaly od pěchoty a nenarušovaly těsnou součinnost s ní, nebo postupovat skoky s velkou rychlostí od jedné ke druhé čáře.

Zvláštní pozornost při přechodu k útoku je nutné věnovat neustálému překonávání minových polí a jiných zátarasů. K tomu je zapotřebí včas zjistit místa jejich zařízení, stanovit způsoby překonání a k tomu vyčlenit potřebné síly a prostředky. Přitom je důležité zabezpečit spolehlivé palebné ničení protitankových prostředků a tanků nepřítele na prvním postavení a zadymění na něm rozmístěných opěrných bodů.

Vysokého tempa postupu v průběhu útoku a při jeho rozvíjení je dosahováno spojováním širokého manévru a palby. Útočící jednotky (útvary) mají obcházet klíčové čpěrné body, využívat mezer a jiných slabých míst při budování bojové sestavy obránce, soustřeďovat úsilí na směrech, kde jeho opěrné body jsou nejspolehlivěji ničeny. To umožní rozhodným způsobem vyjít do boků a týlu nepřítele a vyhnout se čelnímu působení jeho vojsk ze zaujatých postavení. Zpravidla je důsledkem snížení tempa postupu a kromě toho i velké ztráty.

K rychlému průlomu do hloubky již v průběhu zteče prvního postavení je nezbytné směle hromadit palbu k podpoře útvarů a jednotek, které pronikly dopředu. Po vyjití útočníka do bližší hloubky je zapotřebí okamžitě usměrňovat úsilí prvního sledu k řešení konkrétně vzniklé situace. S cílem nedopustit zpomalení postupu a zmařit protiopatření nepřítele je účelné druhý sled (vševojskovou zálohu) zasadit do boje nejen ke splnění bližších úkolů jednotek prvního sledu, ale i v jiných obdobích boje a přitom používat rychlého manévru částí útočících sil na směr, kde se projevuje úspěch. Zasazení druhého sledu je nutné pečlivě připravit, zabezpečit spolehlivou palebnou podporu a snažit se o dosažení přesunu vojsk k čáře zasazení a včas jim podřídit posilové prostředky.

K úspěšnému dokončení průlomu obrany je důležité rychle ovládnout výhodné čáry a postavení v hloubce, zvláště na osách přesunu záloh. Přitom je nutné směle využívat úspěchu předsunutých a obcházejících odřadů i vzdušných výsadků, zabezpečit jejich efektivní palebnou podporu. Svou rozhodnou činností musí předejít nepřítele při vyjití k nim, zmařit organizovaný přechod jeho záloh k obraně nebo k protizte-

čí. V rámci izolace úseku průlomu od přesunu nepřátelských záloh je nezbytné vést na ně mohutné palebné údery, vytvářet na osách jejich přesunu zátarasy a prostory rozrušení.

V soudobých podmínkách obránce, který má k dispozici dalekonosné palebné prostředky, může manévrem dráhou letu a údery letectva rychle pokrývat hromadnou palbou úzké úseky průlomu. To je nebezpečí pro rozvíjení útoku do hloubky, pro přerůstání taktického úspěchu v operační. Proto na velkém významu nabývá problém **rychlého rozšíření průlomu do boků.**

V minulé válce se často vyskytovaly jednotky a útvary, které působily ke „svinování boků“. V současné době možnosti k plnění takového důležitého úkolu se značně rozšířily v důsledku mohutných palebných úderů na bocích úseku průlomu, použití

vzdušných výsadek, předsunutých odřadů a rychlého manévru částí sil prvního sledu k úderu na nepřitele mimo úsek průlomu z boku a týlu. Útvary a jednotky tam působící musí bez prodlení využívat dosaženého úspěchu útočících vojsk na úseku průlomu a vzniklými trhlínami rychle vyjít na své směry, rozdělovat a obkličovat nepřitele.

Úspěch průlomu obrany v mnoha směrech závisí na pevném velení silám a prostředkům, v první řadě na udržování nepřetržité součinnosti. Současně s aktivním sběrem údajů o situaci jsou proto nutné včasné informace zainteresovaných stupňů a rychlé reagování na všechny její změny. Protože všechny získané údaje nemohou být vždy vyčerpávající, na stále větším významu v podmínkách vysoce dynamické činnosti nabývá prognózování možných změn v charakteru boje.